

Tyresö kommun
Socialförvaltningen
Staffan Agesand

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2009-10-13

Dnr: 077/09-011

Socialnämnden

Beräkning av behov av insatser för personer med funktionshinder 2010-2013

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner behovsplanen för omsorgen om funktionshindrade
2. Finansiering av behovsplanen beaktas i budgetprocessen.

Anita Brynje
Förvaltningschef

Catarina Stavenberg
Stabschef

Sammanfattning

Behovsplanen är en framskrivning av de kvantitativa behoven fram till år 2013. Planen omfattar insatser för personer med utvecklingsstörning, fysiska eller psykiska funktionshinder.

Kostnaderna för omsorgen om funktionshindrade ökar successivt. I Tyresö sker under planeringsperioden en markant ökning av behov av vissa insatser inom verksamhetsområdet. Under perioden beräknar vi att 21 ungdomar har rätt att söka daglig verksamhet efter avslutad skolgång. Flertalet av dessa kommer också att behöva boende inom närliggande framtid. Förutom nya boenden inom kommunen finns behov av enstaka köpta platser för brukare med särskilda behov. Kommunen har nyligen beviljats ett större EU-medel för att starta verksamheter inom KomAn-projektet. Projektet har stor potential och kan på sikt komma att påverka det framtida behovet av daglig verksamhet för målgruppen. Kostnaden för korttidsvistelse ökar. En anledning kan vara den vårdgaranti inom landstinget som trädde i kraft under juli 2009. Resultatet av vårdgarantin är flertalet diagnoser under kortare tid.

Kostnaden för personlig assistans över 20 timmar som utreds och beslutas av försäkringskassan, har ökat under de senaste åren. Kommunen kan inte påverka omfattningen av insatsen och ersätter alltid de 20 första timmarna.

Det totala tillkommande medelsbehovet för åren 2010-2013 beräknas i denna utbyggnadsplan till 31,9 mkr, varav 7,8 mkr år 2010.

Bakgrund

Behovsplanen (utbyggnadsplanen) för omsorgen om funktionshindrade revideras årligen. Denna plan omfattar åren 2010-2013. Planen är en framskrivning av de kvantitativa behoven och beräkning av kostnaderna. Planen omfattar de insatser som i dag erbjuds till personer med utvecklingsstörning, fysiska eller psykiska funktionsnedsättningar. Behov och efterfrågan av vissa insatser är svåra att prognostisera som t ex behovet av köpta platser. Ju längre bort i tiden, desto osäkrare prognos.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom förvaltningen av avdelningen för biståndsbedömning och i samarbete med staben och berörda från avdelningen verksamheter för personer med funktionshinder. Ärendet har också föredragits för det kommunala handikapprådet den 14 oktober.

Prognos

Antalet personer med funktionshinder som söker olika insatser ökar under tidsperioden. Vidare ökar antalet insatser och innehållet i insatserna då behoven för de enskilda förändras. Vissa insatser beräknas dock stagnera.

Prognosen utgår ifrån följande faktorer:

- De verksamhetsformer och insatser som finns i dag.
- De personer som vi känner till i dag; dels från de egna verksamheterna inom socialförvaltningen och dels från barn- och utbildningsförvaltningens verksamheter.
- En oförändrad ambitionsnivå och kvalitetsnivå.
- En i vissa fall kvantitativ utökning av insatserna där det kan prognostiseras.

Faktorer att ta hänsyn till:

- Det är svårt att beräkna när den enskilde tänker söka ett särskilt boende. För att få en uppfattning om de personer som kan tänkas komma att ansöka om bostad ombeds personer från 17 års ålder att göra en intresseanmälan. Intresseanmälningarna används sedan som planeringsunderlag.

- Stödet är ofta livslångt och ökar i takt med att behoven förändras och omvårdnadsgraden ökar.
- Trots nya boenden inom kommunen finns speciella behov som måste tillgodoses genom köpt plats i annan kommun

Kommentarer till de mer resurskrävande verksamheterna

Boende

Planen visar att de största kostnaderna avser fortsatt utbyggnad av bostäder med särskild service enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Fram till år 2010 beräknas kommunen kunna tillgodose behovet av platser för de personer som är kända av förvaltningen. En gruppboestad på Gränsvägen i Lindalen med sex platser för personer med utvecklingsstörning beräknas öppna i slutet av 2009. Boendet riktar sig till personer med utvecklingsstörning som har ett måttligt till större omvårdnadsbehov. Fyra personer av de inflyttande kommer från föräldrahemmet medan två personer kommer från köpta platser. Carema orkidén kommer att stå för driften av Gränsvägens gruppboestad.

Enligt planen behöver kommunen under 2010 ett gruppboende för personer med psykiska funktionshinder tillhöriga personkrets 3, LSS.

Utöver detta behövs ytterligare två nya gruppboestäder för personer med utvecklingsstörning stå färdiga till 2011 och 2012. Den första nybyggnationen behöver utgöra ett boende för ca fem till sex nytillkomna personer med funktionshinder enligt LSS. Den andra gruppboestaden avser ett nytt boende för redan placerade personer med utvecklingsstörning. Villa Linde och Höglid uppfyller inte normen för gruppboende enligt LSS. Under 2012 behövs därför ett ersättningsboende.

Vidare framgår det av beräkningarna att det kommer krävas ytterligare en ny gruppboestad under 2013 för att tillgodose behovet för de ungdomar med utvecklingsstörning som flyttar hemifrån.

I dag diagnostiseras allt fler personer med neuropsykiatriska funktionshinder som till exempel Aspergerssyndrom, och det framtida behovet för anpassade boenden ökar, liksom behovet av servicebostäder för personer med lindrig utvecklingsstörning. Enligt planen beräknas kommunen behöva tre nya servicelägenheter per år för att klara detta behov.

Daglig verksamhet

Alla ungdomar som går ut skolan ska erbjudas arbete/sysselsättning eller daglig verksamhet enligt LSS i hemkommunen. Kommunen erbjuder platser dels inom den kommunala verksamheten, TYDA och dels köpta platser efter behov. Personer med neuropsykiatriska diagnoser samt personer med förvärvad hjärnskada behöver vanligtvis särskilt anpassad sysselsättning, olik traditionell daglig verksamhet. Vid Rehabcenters arbetsverksamhet har det skapats en effektiv och kvalitetsmässig god verksamhet för sex personer med förvärvad hjärnskada. Utöver dessa platser tillgodoses behoven genom köpt plats i verksamheter utanför kommunen.

Under planeringsperioden beräknar vi att 21 ungdomar har rätt att söka daglig verksamhet, LSS efter avslutad skolgång. Enligt beräkningarna kommer 15 av dessa kunna erbjudas plats i kommunens verksamheter. För övriga kommer kommunen att behöva köpa plats. Planen ger också ett uttryck för att det finns en viss osäkerhet angående behovet av daglig verksamhet.

Kommunen har nyligen blivit beviljad ett större EU-anslag för KomAn-projektet. Det finns därför goda möjligheter att många personer inom målgruppen kommer att kunna få sitt behov av sysselsättning tillgodosett inom detta projekt. Det är möjligt att behovet kommer att se något annorlunda ut när projektet kommit igång. Förvaltningen får anledning att återkomma till detta i nästa års utbyggnadsplan.

Personlig assistans

Försäkringskassan utreder och beslutar om insatsen personlig assistans då omfattningen överstiger 20 timmar per vecka. I dessa ärenden bekostar kommunen de 20 första timmarna per vecka. Understiger behovet av personlig assistans 20 timmar så utreds, beslutas och bekostas insatsen helt och hållet av kommunen. Majoriteten av ärendena inom personlig assistans omfattar dock mer än 20 timmar. Flertalet beslut fattas därför av Försäkringskassan. Dessa beslut har kommunen inga möjligheter att påverka.

När den enskilde beviljats assistans kan denne i sin tur välja utförare av insatsen. Utföraren ersätts då utifrån en fastsälld LASS-ersättning. Kommunens kostnad i samband med utförandet av personlig assistans kostar mer än det LASS-ersättningen ger utrymme för. Kostnaderna för insatsen beräknas öka under perioden.

Avlastning i form av korttidsvistelse och avlösarservice

Kostnaden för insatsen korttidsvistelse kommer att öka under tidsperioden. Fler barn och vuxna diagnostiseras i dag och behovet av insatser är större. Antalet beviljade dygn har ökat. Ökningen beror bland annat på att behovet av avlastning för föräldrar med barn med funktionsnedsättningar ökar. Att diagnoserna ökar bedöms bland annat bero på vårdgarantin inom landstinget från juli 2009.